

**UCHWAŁA NR LXVII/473/2024
RADY GMINY ZBICZNO**

z dnia 7 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób
doznającej przemocy domowej na lata 2024 -2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.¹⁾) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.²⁾) uchwała się, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznającej przemocy domowej na lata 2024 -2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zbiczno.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXVIII/284/2021 Rady Gminy Zbiczno z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 -2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Radosław Stawski

¹⁾Zmiany do niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463, poz. 1688

²⁾Zmiany do niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2023 r. poz. 289, poz. 535

Załącznik do uchwały Nr LXVII/473/2024
Rady Gminy Zbiczno
z dnia 7 lutego 2024 r.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2027

Zbiczno 2024 r.

I. Wstęp

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005r. w art. 6 ust. 2 pkt 1 obliguje w zadaniach własnych gminy, do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W literaturze rodzina określana jest jako najważniejsze środowisko w życiu człowieka, kształtujące osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Przemoc domowa zamieniła dotychczasową nomenklaturę *przemocy w rodzinie* i zgodnie z art. 2 ust.1 pkt 1 ustawy przeciwdziałaniu przemocy domowej należy przez to rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc ma kilka charakterystycznych cech:

- **jest intencjonalna** – stanowi zamierzone działanie (lub zaniechanie działania) ukierunkowane na drugiego człowieka. Jej celem jest kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary,
- **siły są nierówne** – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tą wykorzystuje do osiągnięcia swego celu. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna

czy relacja dziecko – rodzic. Wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemocy domowej.

- **narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię siły i władzy i narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do godności, szacunku czy nietykalności cielesnej,

- **powoduje cierpienie, ból i krzywdy moralne** – sprawca naraża życie i zdrowie ofiary na poważne szkody, w tym szkody przeżywane bardzo subiektywnie. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara traci zdolność do samoobrony.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. **Istotną zmianą w ustawie jest ustanowienie, iż przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób wskazanych w ustawie.**

Tabela nr 1. Rodzaje przemocy i odpowiadające im artykuły kodeksu karnego

Rodzaj przemocy	Podstawa prawna	Formy przemocy
przemoc fizyczna	art. 207 § 1 kk art. 157 § 1 kk art. 157 § 2 kk	popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, spoliczkowanie, uszkodzenia ciała (zasinienia, zadrapania, krwawienia, oparzenia)
przemoc psychiczna	art. 207 § 1 kk art. 190 § 1 kk	izolacja, wyzwiska, ośmieszanie, groźby, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, krytykowanie, poniżanie, demoralizacja, ciągłe niepokojenie
przemoc seksualna	art. 197-204 kk	zmuszanie do obcowania płciowego lub innych czynności seksualnych
przemoc ekonomiczna	art. 207 kk	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych członków rodziny

zaniedbanie	art. 160 § 1 kk art. 210 § 1 kk	nieprawidłowe żywienie, brak dbałości o higienę osobistą, pozbawienie osoby kontaktów z innymi ludźmi poprzez zamykanie jej w domu oraz utrudnianie kontaktów z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkiem, brak kontroli i pozbawienie opieki przez długi czas, zaniedbanie stanu zdrowia, brak kontroli i zainteresowania w realizacji obowiązku szkolnego
-------------	------------------------------------	--

Źródło: Opracowane na podstawie wzorów formularzy procedury „Niebieskie Karty” oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny

Formą przemocy jest również cyberprzemoc (przemoc elektroniczna), która staje się szczególnie wśród dzieci i młodzieży dość powszechna, a stosowana jest poprzez: przesładowania, zastraszenia, nękanie, wyśmiewanie innych z wykorzystywaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego. Definicja i konsekwencje przemocy wpisują się m. in. w artykuł 207 Kodeksu karnego który stanowi:

Art. 207. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy można wyodrębnić pewien zespół cech charakterystycznych:

- niska samoocena
- bierne mechanizmy radzenia sobie
- wysoka zależność od partnerów
- niepokój i depresja
- izolacja społeczna
- zinternalizowane poczucie winy
- podporządkowanie się
- ambiwalentne poczucie lojalności – ofiara często chce zatrzymać przemoc, ale jednocześnie chce utrzymać relację ze sprawcą
- zniekształcone atrybucje – irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań sprawcy

- nadużywanie alkoholu i narkotyków
- choroby związane ze stresem.

Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej jest kontynuacją programów z lat ubiegłych. Program ewoluuje i dostosowywany jest do potrzeb i możliwości w danym okresie czasu, na który jest tworzony. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. Podstawy prawne Programu

Zadania Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na rok 2024 - 2027 realizowane będą w oparciu o podstawowe akty prawne normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej, tj.:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).

Program jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno.

III. Diagnoza problemu przemocy domowej

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Ze względu na specyfikę zjawiska oszacowanie skali problemu nie jest zadaniem łatwym. Trudno jednoznacznie określić liczbę osób doświadczających przemocy, które w wielu przypadkach nie ujawniają problemu, a co za tym idzie nie składają zawiadomienia o przestępstwie. Dzieje się tak z różnych powodów m.in. z obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, a także chęci ochrony sprawców, z poczucia wstydu i obawy przed wykluczeniem społecznym. Przedstawione czynniki powstrzymujące przed składaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie, odgrywają szczególną rolę w obliczu czynów popełnianych przez osoby bliskie i znajome. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona.

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Zbiczno została przeprowadzona na podstawie danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej Gminy Zbiczno, Zespół działa na podstawie porozumień zawartych między Wójtem, a podmiotami, których przedstawiciele zostali wskazani do Zespołu. Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej Gminy Zbiczno w nowej formie został powołany we wrześniu 2023 roku. Zespół gromadzi dane statystyczne dotyczące

ujawnionych przypadków stosowania przemocy domowej w oparciu o prowadzoną procedurę Niebieskie Karty, jak również do zadań Zespołu należy:

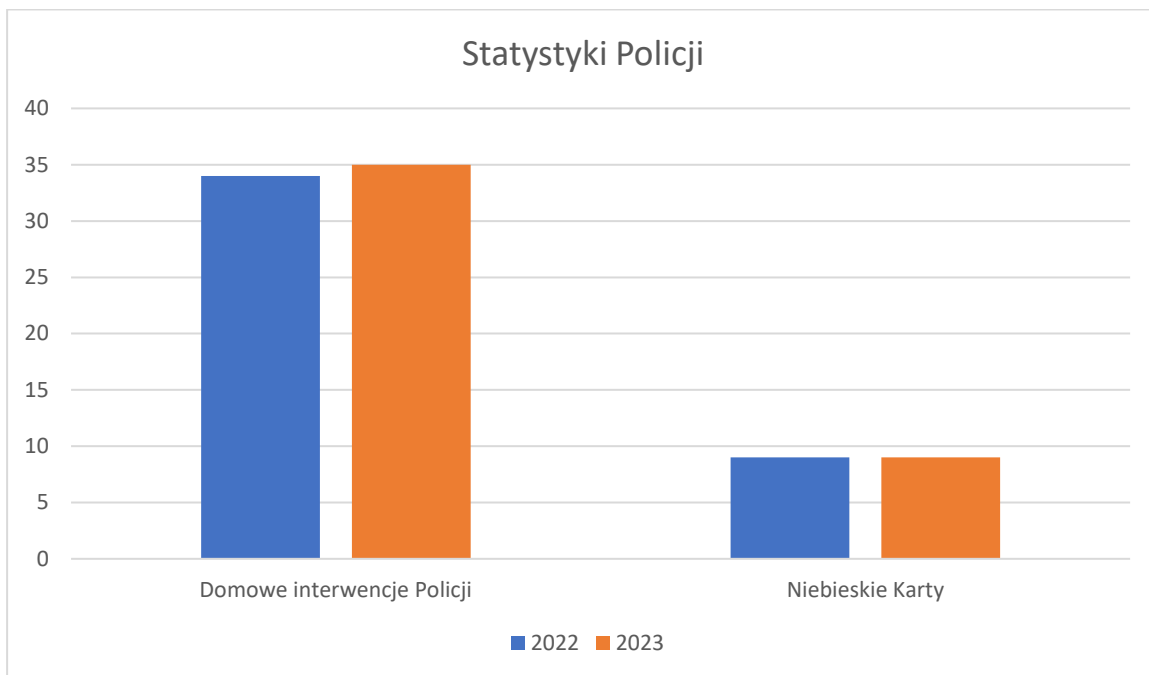
Tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów z którymi zawarto porozumienie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji podmiotom które są upoważnione do otrzymania tej informacji wskazane w ustawie;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Wypełnienie formularza Niebieska Karta część A inicjuje wszelkie działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, mogą ją sporządzić wyłącznie osoby wskazane w ustawie. Wraz z wejściem w życie zmiany przepisów o przemocy domowej zmieniły się zasady funkcjonowania Zespołu poprzez dodanie nowych zadań i uściślenie terminów proceduralnych. Po wpłynięciu Niebieskiej Karty do zespołu interdyscyplinarnego w celu próby rozwiązania problemu związanego z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach powołuje się grupę diagnostyczno-pomocową, w skład której mogą zostać powołani przedstawiciele zawodów pomocowych będących najbliższej danej rodziny m. in. pracownik socjalny, pedagog szkolny, dzielnicowy, pielęgniarka. Niestety nikt z przedstawicieli służby zdrowia z tereny Gminy Zbiczno nie zgłosił się do prac Zespołu.

W ciągu ostatnich dwóch lat liczba sporządzonych Niebieskich Kart utrzymuje się na podobnym poziomie. W poszczególnych latach liczba Niebieskich Kart przedstawiała się następująco:

	2022	2023
Interwencje domowe Policji	34	35
W tym NK	9	9
Wydane nakazy i zakazy	0	1

Należy zaznaczyć, że interwencje domowe Policji nie zawsze kończą się wszczęciem procedury Niebieskiej Karty. Przyczyn interwencji jest wiele m. in. nadmierne spożycie alkoholu przez członka rodziny i powstanie konfliktu, zbyt głośna muzyka, kłótnie rodzinne i sąsiedzkie. W latach 2022-2023 z terenu Gminy Zbiczno zatrzymanych pod wpływem alkoholu odnotowano 10 osób, natomiast osób do wytrzeźwienia było 12. W tym samym okresie założono 22 „Niebieskie Karty” z tego 16 przez Policję, a 6 przez GOPS inni przedstawiciele instytucji tj. oświata i służba zdrowia nie wszczynali procedury „Niebieskie Karty”.

Uprawnienia Policji i Żandarmerii Wojskowej do wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia pozwoliły na tymczasowe, ale natychmiastowe przerwanie przemocy „tu i teraz”. Nakaz lub zakaz mogą być wydane podczas interwencji podjętej przez funkcjonariuszy lub żołnierzy albo w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej. W Gminie Zbiczno w latach 2022/2023 wydano 3 nakazy Policyjne o opuszczeniu mieszkania na okres 14 dni oraz 1 nakaz prokuratorski, który jest dłuższym w czasie nakazem.

Osoby borykające się z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz dotkniętych przemocą w rodzinie mogą otrzymać pomoc w punkcie konsultacyjno-informacyjny w Zbicznie. W roku 2023 psycholog przeprowadziła 15 rozmów indywidualnych diagnostyczno-

terapeutycznych z dziećmi i młodzieżą, 86 rozmów indywidualnych z osobami dorosłymi oraz 5 konsultacji z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym. Natomiast terapeuta uzależnień pracował z 18 osobami dorosłymi, u których występuje problem nadużywania alkoholu. Niektóre z tych osób uczestniczą systematycznie dwa razy w miesiącu na terapii.

IV. Cele programu i zadania do realizacji, realizatorzy programu

1. Celem Programu jest:

- 1) zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zwiększenie pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej.

2. Cele szczegółowe Programu,

- 1) monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Zbiczno,
- 2) podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form,
- 3) poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy,
- 4) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

3. Realizacja celów Programu zakłada.

Cel szczegółowy nr 1: Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.

Zadania do realizacji:

- 1) rejestrowanie przypadków przemocy domowej,
- 2) sporządzanie rocznego raportu na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację,

Realizator:

- 1) Policja,
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- 1) dane uzyskane od realizatorów programu pozwalające na oszacowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Zbiczno,
- 2) ilość zarejestrowanych przypadków przemocy domowej w ciągu roku.

Cel szczegółowy nr 2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.

Zadania do realizacji:

- 1) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych na temat przemocy domowej,
- 2) dostarczanie informacji społeczności lokalnej o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej (strona internetowa UG, BIP GOPS, broszury itp.),
- 3) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej (ulotki, broszury).

Realizator:

- 1) Policja,
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba materiałów edukacyjnych rozpowszechnianych wśród mieszkańców Gminy Zbiczno.

Cel szczegółowy nr 3. Poprawa skuteczności działań i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Zadania do realizacji:

- 1) prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupę diagnostyczno-pomocowe zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie procedury Niebieskie Karty w przypadku podejrzenia występowania przemocy domowej,
- 3) objęcie specjalistycznymi szkoleniami przedstawicieli realizujących Program,
- 4) pozyskiwanie materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, w tym: broszur, czasopism, książek.

Realizator:

- 1) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) Policja.

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

- 1) liczba spraw rozpatrzonych przez Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) liczba wypełnionych Niebieskich Kart,
- 3) liczba osób objętych szkoleniami,
- 4) liczba pozyskanych materiałów edukacyjnych.

Cel szczegółowy nr 4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Zadania do realizacji:

- 1) izolowanie sprawców ofiar,
- 2) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 3) przeprowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc,
- 4) zapewnienie pomocy terapeutycznej i prawnej.

Realizator:

- 1) Policja,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- 1) liczba działań podjętych w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- 2) liczba osób korzystających z pomocy specjalistów,
- 3) liczba sprawców biorących udział w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

V. Zasoby instytucjonalne funkcjonujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Do podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej należą:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie – zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą domową, udzielają kompleksowych informacji, organizują

niezwłocznie dostęp do specjalistycznej pomocy, zapewniają, koordynują pracami w grupach diagnostyczno-pomocowych, realizują procedurę Niebieskie Karty, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają odpowiednie wykształcenie i systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez uczestnictwo w szkoleniach oraz dostępnej literatury i artykułów. W przypadku przemocy skierowanej wobec małoletniego dziecka rodzina otrzymuje wsparcie asystenta rodziny.

Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz dotkniętych przemocą domową w Zbicznie – możliwość nawiązania kontaktu z terapeutą uzależnień i psychologiem dwa razy w miesiącu jak również pomoc prawna.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy – udziela poradnictwa specjalistycznego, tworzy i realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy. Jest organizatorem pieczy zastępczej w Powiecie Brodnickim.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zbicznie - podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ma możliwość wzywania sprawców przemocy w rodzinie na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowej.

Placówki lecznictwa odwykowego, realizujące zadania w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia:

Ośrodek Terapii i Rozwoju Osobistego w Brodnicy - diagnozuje pacjentów uzależnionych i współuzależnionych, prowadzi terapię uzależnienia od alkoholu, narkotyków, hazardu, leków i inne oraz współuzależnienia, wykonuje konsultacje specjalistyczne. Współpracuje z PCPR w zakresie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Placówki służby zdrowia – ośrodki zdrowia (lekarze, zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarki, ratownicy medyczni), szpitalny oddział ratunkowy, Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych posiada Oddziały w Świeciu nad Wisłą: Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych, Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych po Substancjach Psychoaktywnych, Oddział Terapii Uzależnień - w razie rozpoznania symptomów świadczących o stosowaniu przemocy mają uprawnienia do sporządzenia formularza Niebieska Karta. Lekarz POZ jest zobowiązany do wystawienia bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r.).

Komenda Powiatowa Policji - przyjmuje zgłoszenia od ofiar i świadków o stosowaniu przemocy domowej oraz podejmuje interwencję w tych sprawach, a także realizuje procedurę Niebieskie Karty, funkcjonariusze uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz

grupy diagnostyczno-pomocowej. Ponadto, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 sierpnia 2023 r. (Dz. U. 2023 poz. 1613) daje policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Prokuratura Rejonowa - prowadzi postępowania przygotowawcze i wyjaśniające w sprawach dotyczących przestępstw związanych ze stosowaniem przemocy domowej, przedstawiciel jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sąd Rejonowy - orzeka w sprawach karnych i rodzinnych, mając m.in. możliwość stosowania kar wobec sprawców przemocy oraz przymusu poddawania się terapii dla sprawców przemocy; kurator uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – kompleksowo realizuje procedurę Niebieskie Karty, dokonuje diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy, organizuje kampanie społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Brodnicy – sprawuje opiekę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną na terenie powiatu brodnickiego. Poradnia zatrudnia wysoko wykwalifikowanych i doświadczonych psychologów, pedagogów i logopedów, których celem jest niesienie pomocy zarówno dzieciom i młodzieży jak i ich rodzicom. Ścisła współpraca ze szkołami i przedszkolami pozwala nam na kompleksowe wspieranie dzieci i młodzieży w pokonywaniu napotykanymi trudnościami zarówno szkolnymi jak i rodzinnymi.

Placówki oświatowe – przedszkola, szkoły - pedagodzy mają bezpośredni kontakt z dziećmi i młodzieżą, są uprawnieni do sporządzenia formularza Niebieska Karta, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowej. Pedagogowie i psychologowie w ramach swych kompetencji obejmują dzieci i młodzież, ze zdiagnozowanym problemem przemocy, wsparciem na terenie szkoły.

Szereg działań na rzecz ofiar przemocy domowej, ale również sprawcom przemocy realizują organizacje pozarządowe. Jedną z najbardziej znanych i ogólnie dostępnych jest Niebieska Linia.

VI. Zakładane efekty

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy domowej.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VII. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zbiczno. Niektóre działania ogólnopolskie są finansowane z budżetu Państwa.

VIII. Adresaci Programu

Działania będą prowadzone w szczególności na rzecz:

- 1) osób doznających przemocy domowej, w tym m. in. dzieci i młodzieży, współmałżonków lub partnerów, a także osób starszych i niepełnosprawnych,
- 2) osób, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej,
- 3) świadków przemocy domowej.

IX. Monitoring realizacji Programu

Koordynatorem działań związanych z realizacją Programu zostanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie składane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku Wójtowi Gminy Zbiczno.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Przyjęcie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznającej przemocy domowej na lata 2024 -2027

2. Podstawa prawna:

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznającej przemocy domowej na lata 2024 - 2027.

1. Uzasadnienie merytoryczne:

Głównym powodem przyjęcia programu jest zmiana przepisów prawnych w zakresie przemocy domowej dotyczących zarówno nazewnictwa aktualnie stosowanego jak również nowych zadań nałożonych na Gminne Zespoły Interdyscyplinarne. Istota programu nie uległa znaczącej zmianie, ponieważ w dalszym ciągu celem programu jest podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej interwencji społecznych. Istotnym elementem realizacji założeń jest ścisła współpraca samorządu, organizacji pozarządowych, Policji i innych instytucji zajmujących się rodziną. W rodzinach borykających się z problemem przemocy, gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje się program oraz powołuje gminny zespół interdyscyplinarny, w którym powołani są przedstawiciele różnych zawodów pomocowych m. in. pracownik socjalny, pielęgniarka, policjant, kurator, pedagog szkolny. Program zawiera kierunki działań których wdrożenie powinno przyczynić się do zmniejszenia problemu przemocy domowej w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

4. Skutki finansowe:

Gmina finansuje koszty utrzymania Zespołu Interdyscyplinarnego min. szkolenia, materiały biurowe i obsługę techniczną, które zostały zabezpieczone w budżecie Gminy.